

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-162/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola a Základní škola, Kyjov, Za Humny 3304
Sídlo:	Za Humny 3304, 697 01 Kyjov
IČ:	70 284 849
Identifikátor:	600 025 519
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Petrem Petrášem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	Za Humny 3304 a Strážovská 1096, Kyjov
Termín inspekční činnosti:	16. - 18. únor 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“) a jeho souladu s právními předpisy a RVP ZŠS podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola a Základní škola Kyjov, Za Humny (dále „škola“) je školou pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Ve školním roce 2010/2011 vykonává činnost mateřské školy, základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) a školní jídelny - výdejny. Činnost přípravného stupně základní školy speciální v letošním školním roce nevykonává.

Vzdělávání žáků se středním mentálním postižením (dále „SMP“) a těžkým mentálním postižením (dále „TMP“) probíhá na dvou pracovištích. V budově na ulici Za Humny, kde sídlí ředitelství školy, jsou 3 třídy a v moderní, nově postavené budově v areálu Domova Horizont na ulici Strážovská jsou 4 třídy. V době inspekce bylo ve třídách vzděláváno celkem 46 žáků (15 podle individuálního vzdělávacího plánu – dále „IVP“), z toho 20 se SMP a 26 s TMP. Ve všech třídách jsou společně vyučováni žáci z více ročníků. Do tříd jsou cíleně zařazováni s ohledem na vzdělávací předpoklady, individuální projevy a potřebu speciální péče. Výuka 9 žáků probíhá podle Školního vzdělávacího programu základní školy speciální *Škola hrou* (dále „ŠVP ZŠS“). V souladu s dobíhajícími programy *Vzdělávacím programem pomocné školy* č.j. 24 035/97-22 je vzděláváno 11 žáků a s *Rehabilitačním vzdělávacím programem pomocné školy* č.j. 15 988/2003-24 26 žáků. Z celkového počtu žáků je 24 klientem Domova Horizont, který zjišťuje péči chlapcům a mužům s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Škola vyučuje také 20 účastníků kurzu pro doplnění základů vzdělávání a v Domově Horizont 3 žáky s hlubokým mentálním postižením.

Vzdělávání žáků se SMP a TMP zabezpečuje 14 pedagogických pracovníků, z nichž je 6 asistentek pedagoga. Při práci jim pomáhají další 3 asistentky hrazené Úřadem práce Hodonín.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2005 škola provedla zateplení a opravu budovy, doplnila vybavení tříd a zřídila v budově na ulici Za Humny třídu mateřské školy s kapacitou 11 dětí.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola vytváří podmínky pro rovný přístup žáků se SMP a TMP ke vzdělávání v souladu s platnými právními předpisy. Na webových stránkách, v letácích, místním tisku a ve škole velmi dobře informuje o způsobu přijímání i vzdělávací nabídce. Při přijímání postupuje v souladu s právními předpisy a o průběhu vzdělávání vede řádně dokumentaci.

Pro jejich vzdělávání škola systematicky vytváří bezpečné materiální i psychosociální prostředí. Významně se na tom podílí vzájemná úzká spolupráce mezi vyučujícími, výchovnou poradkyní a školní metodičkou primární prevence. Zajišťují bezproblémové zařazení žáků do vzdělávání i účinnou podporu jejich úspěšnosti v souladu s potřebami a individuálními možnostmi. Rodičům žáků poskytují účinnou poradenskou pomoc a pomáhají při hledání uplatnění jejich dětí po ukončení povinné školní docházky. Třídní učitelky jsou s rodiči žáků v každodenním kontaktu a společně řeší výukové i zdravotní obtíže. Oblast primární prevence je ve škole zabezpečena na velmi dobré úrovni. Účast tříd na společných akcích s touto tematikou je sice omezena z důvodu velkého počtu imobilních žáků, je však citlivě zapracována do obsahu vzdělávání. Škola zodpovědně reaguje na skutečnost, že riziko ohrožení těchto žáků nastává většinou až po ukončení povinné školní docházky. Věnuje proto systematickou pozornost přípravě rodičů na jejich předcházení formou přednášek psycholožky. Nabídla jim také pomoc při zapojení se do projektu s názvem *Komunitní plánování města Kyjova*, který poskytuje sociální služby a poradenství podle potřeb obyvatel v regionu a umožňuje jim výměnu zkušeností. Zpracovaný ŠVP ZŠS má dobrou úroveň. Respektuje stanovené zásady pro jeho tvorbu a zohledňuje konkrétní potřeby žáků. Disponibilní hodiny škola vhodně využila zejména na posílení vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura. Ke zkvalitnění obsahu přispěje zpřesnění hodnocení žáků a dopracování systému autoevaluace školy.

Škola při vzdělávání směřuje v souladu se svým záměrem k vyrovnávání handicapů žáků. Tím přispívá ke zkvalitňování jejich života a k vytváření předpokladů pro začlenění

se do společnosti. K jeho naplňování přispívala promyšlená organizace výuky. Respektovala potřeby žáků se SMP a TMP a umožňovala důslednou individualizaci jejich vzdělávání. Výuka vycházela ze systematicky prováděného vyhodnocování pokroků jednotlivých žáků, pečlivého sledování jejich aktuálního stavu, naladění, unavitelnosti a s tím související soustředěnosti. U většiny z nich se zaměřovala zejména na podporu schopnosti porozumět a dobře komunikovat, případně i s využitím alternativní komunikace. Vytvářely se tím předpoklady pro jejich úspěšnost při dalším vzdělávání. U všech žáků byly cíleně rozvíjeny a upevňovány poznatky z běžného života, motorické dovednosti i základní hygienické, zdvořilostní a stravovací návyky. Vytváření dovedností a návyků nezbytných pro osvojování základů čtení, psaní a počítání se dařilo u žáků s odpovídajícími předpoklady díky účelně voleným činnostem a důslednosti pedagogů. Motivace k plnění úkolů byla efektivní díky využívání velkého množství kvalitních pomůcek, častému střídání činností a záměrnému zařazování oblíbených aktivit konkrétních žáků. Pro účinnost vzdělávání bylo významné citlivé využívání momentálního naladění každého žáka a důsledná snaha odstraňovat veškeré rušivé podněty, které by mohly vyvolat jejich nevhodné reakce. K rozvoji sociální gramotnosti a osvojování žádoucích pravidel soužití výrazně přispíval příklad dospělých a jejich taktní působení. Hodnocení žáků probíhalo v souladu se stanovenými pravidly a důsledně respektovalo osobnostní zvláštnosti každého z nich. Používání různých forem hodnocení výrazně posilovalo jejich motivaci pro plnění úkolů a umožňovalo jim zažít pocit úspěchu. Komplexní působení umocňovalo zařazování a kvalitní provádění různých podpůrných terapií (např. relaxační cvičení, aromaterapie, metoda snoezelen, bazální stimulace, orofaciální terapie).

Z projevů žáků bylo zřejmé, že se škola daří dobře rozvíjet všechny kompetence a posilovat funkční gramotnost. S ohledem na jejich individuální možnosti to však bylo na velmi rozdílné úrovni.

Výsledky vzdělávání žáků se SMP a TMP škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje. Má zavedený systém založený na pravidelně vedených záznamech v dokumentaci žáků a podrobném vyhodnocování zjištění na pedagogických radách. Zaměřuje se u každého žáka s ohledem na jeho možnosti nejen na poznatky a dovednosti, ale i na celkový rozvoj osobnosti. Vede k cílenému odhalování příčin případných nezdarů a umožňuje hledat vhodnější přístupy, jejichž účinnost je pravidelně vyhodnocována.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje předpoklady pro zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Pro realizaci ŠVP ZŠS a dobíhajících vzdělávacích programů má vytvořené velmi dobré personální předpoklady z hlediska počtu pedagogů na třídu i jejich kvalifikace. Ze 14 pedagogických pracovníků jsou sice 3 učitelky a 1 asistentka pedagoga bez odborné kvalifikace, ale 3 z nich si ji studiem doplňují.

Ředitel s dlouholetou praxí splňuje požadavky pro výkon funkce. Zavedl funkční informační systém uvnitř školy, mezi pracovišti i pro rodiče žáků. Nastavil jasná pravidla pro přehledné vedení povinné dokumentace. Kompetence a odpovědnosti rozdělil promyšleně mezi vedení školy a ostatní pracovníky. Naplňuje tak svůj záměr, kterým je řízení školy založené na spoluzodpovědnosti všech zaměstnanců, jejich spolupodílení se na vytváření vhodných podmínek pro realizaci vzdělávacích programů a záměrů školy. Podporuje všechny zaměstnance v získávání nových a prohlubování stávajících znalostí a zkušeností se vzděláváním žáků se ŠVP. Při tvorbě plánu dalšího vzdělávání cíleně

vychází z potřeb školy a přihlíží i k individuálním zájmům pedagogů. Preferuje jejich účast na seminářích zaměřených na přístupy k žákům s více vadami a autismem, rehabilitační metody a alternativní formy komunikace. Pedagogům umožňuje doplnění odborné kvalifikace. Pedagogické rady využívá k podrobnému vyhodnocování výsledků žáků, k projednávání zásadních dokumentů školy a k vzájemnému předávání nových poznatků z dalšího vzdělávání. Zpracoval koncepční záměry na období školních roků 2009/2010 – 2012/2013 vycházející z analýzy tehdejšího stavu školy, které zahrnují všechny oblasti její činnosti. Při zpracování využil také výsledky dotazníku, vytvořeného k mapování vztahů a celkové atmosféry školy. V nich stanovené cíle škola postupně naplňuje a pravidelně vyhodnocuje

Finanční zabezpečení i materiální podmínky obou pracovišť jsou pro vzdělávání žáků se SMP a TMP a jejich komplexní rozvoj velmi dobré. Většina prostor je dostatečně velká. Třídy jsou účelně a esteticky zařízené odpovídajícím nábytkem. Vybaveny jsou různorodými, mimořádně kvalitními učebnicemi, rehabilitačními a relaxačními pomůckami ke stimulaci žáků při výuce i realizovaných terapiích. Svědčí to o dobré spolupráci se zřizovatelem i sponzory, kteří na vybavení přispívají. Vstřícná a otevřená je spolupráce pedagogů s odborníky SPC. Na základě aktuálních výsledků vyšetření společně promýšlejí účinné formy podpory, které důsledně zohledňují vzdělávací potřeby žáků. Systematická spolupráce s úřadem práce přispívá ke kvalitnějšímu personálnímu zajištění výuky. Sociální pracovníce pomáhají při řešení aktuálních životních situací žáků i případných problémů rodin. Kontakty se zákonnými zástupci žáků škola považuje za nejdůležitější. Velmi dobré jsou s rodiči žáků docházejících do tříd na ulici Za Humny. Každodenní předávání aktuálních informací o žácích podporuje efektivitu vzdělávání a zapojování do aktivit školy posiluje vzájemný vztah mezi rodinou a školou. S rodiči žáků umístěných v Domově Horizont se spolupráce i přes veškerou snahu školy daří pouze částečně. Většina z nich o své dítě neprojevuje téměř žádný zájem. S pracovníky Domova Horizont je spolupráce při zabezpečení péče o žáky vzájemně korektní. Kontakty se školskou radou jsou pravidelné, projednává a schvaluje předložené dokumenty a vyjadřuje se k práci i hospodaření školy. Její členové pomáhají při organizování mimoškolních akcí.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vzdělávání žáků se SMP a TMP realizuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Systematicky umožňuje jejich rovný přístup ke vzdělání při přijímání i v jeho průběhu. Zodpovědně se věnuje zajištění bezpečného prostředí i prevenci projevů rizikového chování.

Finanční prostředky přidělené škole byly dostačující k pokrytí potřeb spojených se vzděláváním a komplexní péčí o žáky. Byly využity v souladu s účelem jejich poskytnutí. Materiální zabezpečení plně odpovídá potřebám žáků a umožňuje realizovat vzdělávací cíle.

Při výuce žáků se SMP a TMP škola důsledně a až mimořádně dobře zohledňuje jejich individuální možnosti a potřeby. Promyšleně, na základě dobré znalosti žáků, volí metody i formy práce, které účinně přispívají ke komplexnímu rozvoji jejich osobnosti. Kvalitu pedagogického působení pozitivně ovlivňují systematická a vstřícná spolupráce pedagogů, jejich tolerantní a cílený přístup ke každému žákovi i klidné a podnětné prostředí školy. Podporuje se tím vytváření základů klíčových kompetencí i funkční gramotnosti žáků v souladu s jejich individuálními možnostmi.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2005 si škola udržela velmi dobrou úroveň vzdělávání žáků se SMP a TMP.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (*csi.b@csicr.cz*) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 18. března 2011

(razítko)

PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka

Sedláčková H., v.r.

Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka

Vágnerová J., v.r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovník

Svobodová H., v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Kyjově dne 22. 3. 2011

(razítko)

PaedDr. Petr Petráš, ředitel školy

Petráš P., v.r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.